

‘Boomkwekers beseffen onvoldoende welke impact ze maken met hun werk en bedrijf’

15e Boom in Business-kerstdiner bij Compas Agro in Venlo

Vijftien jaar oud is de traditie van het jaarlijkse Boom in Business-kerstdiner. Nog nooit eerder waren we te gast in wat toch wel een van de meest toonaangevende regio's van de Nederlandse boomkwekerij mag worden genoemd: Limburg, specifiek de regio Horst aan de Maas.

Auteur: Hein van Iersel

Op 4 december 2024 waren bijna 30 boomkwekers te gast bij Compas Agro op het voormalige Floriade-terrein, in de Sint Janshoeve, sinds een jaar het kloppend hart van onze gastheer. Dirand van Wijk, directeur van Compas Agro, vertelde de aanwezigen over de ontwikkelingen in het bedrijf. Ook het feit dat Ronnie de Hoon gaat vertrekken als directielid werd toegelicht. Na koffie en Limburgse vlaai bezochten de gasten het huidige proefveld van Compas Agro. Ook werd bekendgemaakt dat er de komende twee jaar een nieuw, groter proefveld ontwikkeld zal worden voor de boerderij. De eerste voorbereidingen daarvoor zijn inmiddels begonnen.

Grijze heren

Over de boomkwekerijsector wordt weleens

gezegd of gedacht dat dit een ingedutte en wat conservatieve sector is waarin vooral oudere grijze heren de scepter zwaaien. Dat dit regelrechte onzin is, werd wel bewezen tijdens het 15e Boom in Business-kerstdiner. Van de net geen 30 boomkwekers die aanwezig waren, is minimaal de helft onder de 40 jaar en zeker een derde deel onder de 30. Alleen uw redacteur en de representant van LTO krikten het aandeel grijze haren nog wat omhoog. Het thema van dit jaar is impact maken. Op welke manier kun je als ondernemer positieve impact maken op je omgeving? Dat kun je heel dicht bij huis zoeken, in de rol die je hebt ten opzichte van je personeel of de lokale gemeenschap. Maar je kunt dit ook breder aanvliegen, bijvoorbeeld als het gaat om de verhouding tussen de sector en de noodzakelijke vergroening van de maat-

Bas Tulkens

Bert Hesen

Bjorn van Megen

Dirand van Wijk

Erik Bovee

Frank van den Bergh

Hans van Hage

Has van Hal

Jan van Leeuwen

Joep van de Pasch

Leon Gevers

Marcel Deckers

Het kerstdiner werd bijgewoond door de volgende kwekers en andere gasten:

- Bas Tulkens, Compas Agro
- Bert Hesen, B&B Plant
- Bjorn van Megen, EuroTree
- Dirand van Wijk, Compas Agro
- Erik Bovee, Rabobank
- Frank van den Bergh, IBN Kwekerijen
- Hans van Hage, Rozenkwekerij De Bierkreek
- Has van Hal, Compas Agro
- Hein van Iersel, Boom in Business
- Jan van Leeuwen, LTO Bomen
- Joep van de Pasch, Lakei Boomkwekerijen
- Leon Gevers, Den Ouden Grow Solutions
- Marcel Deckers, Deckers Rozen
- Martien Mantje, Boom & Bonheur
- Martin Houben, Boomkwekerij Udenhout
- Niek Jonkers, Niek Jonkers Boomkwekerijen
- Niek Vergeldt, Vergeldt & Bouten
- Paul Bressers, Boomkwekerij Gebroeders Bressers
- Paul Groenewegen, Compas Agro
- Rens de Swart, Mart van Dijk Boomkwekerijen
- Rob Bierman, Lensli Substrates
- Roel Coenders, Frank Coenders Kwekerijen
- Rogier van Lier, Lakei Boomkwekerijen
- Ron van der Waart, Profitplant
- Wilbert van Luenen, Wilbert Stek

wantrouwen tegen chemie. Boomkwekers lijken niet altijd in staat om hun eigen thema's voor het voetlicht te brengen. Martin Houben is directeur van Boomkwekerij Udenhout. Hij moest het afgelopen jaar samen met Brabantse collega-kwekers een lobby opzetten richting de lokale politiek. 'In de concept gebiedsvisie leek het of er geen plaats was voor de boomkwekerij. We werden weggezet als intensieve bedrijven die geen rekening houden met het milieu en de belangen van woningbouw, water, recreatie en bossenstrategie. Door met de boomkwekers in het gebied een eigen plan te maken waarin oplossingen worden geboden aan de problemen van de overheid en door ons te verenigen in Treepport werkgroep Midden Brabant (ca 40 leden) hebben we het beeld bij de overheid weten te kantelen. Nu werken we bij voorbeeld beter samen met het waterschap om een oplossing voor het waterprobleem te vinden. De boomkwekerij moet trots zijn op zichzelf. Wij bieden het groen wat zorgt voor verbetering van de leefomgeving en we hebben de oplossing voor de problemen waar de overheid voor staat. Dus zelf een plan maken, verenigen, bereid zijn om aan te passen en gewoon goed samenwerken.'

Horst

Bjorn van Megen is commercieel manager bij EuroTree, een boomkwekerij die gevestigd is in Melderslo in de gemeente Horst aan de Maas. Hij concludeert min of meer hetzelfde als boomkweker Martin Houben: de sector is

niet in staat om zichzelf op gemeentelijk niveau zichtbaar te maken.

License to produce

Frank van den Bergh is manager van stekbedrijf IBN. Hij ziet en onderkent het spanningsveld waarin de sector gevangen zit en introduceert in dit verband de term *License to produce*. De tijd dat altijd alles kon, ligt ver achter ons. Dat is maatschappelijk niet meer te verkopen en wordt ook niet meer geaccepteerd. Even lijkt in het gezelschap een tweedeling tussen oud en jong te ontstaan, waarbij de oudjes zich meer focussen op het halflege glas en de jonkies vooral de kansen van dat halvolle glas zien. Houben: 'Onzin, we moeten niet praten in termen van jong en oud, maar van kansen.' Has van Hal van Compas Agro verklaart dat verschil in visie als volgt: 'Als je wat jonger bent, sta je korter stil bij de beperkingen die je als ondernemer tegenkomt. Het heeft geen nut om daar lang over te klagen. Het is gewoon een fact of life waarmee je moet omgaan.' Erik Bovee van de Rabobank: 'Dat is het voorrecht van de jeugd.'

Boomteeltcentrum

Gelukkig is het niet alleen maar kommer en kwel. Boomkweker Bert Hesen van B&B Plant is betrokken bij het opzetten van een boomteeltcentrum in de regio Noord-Limburg. Dit initiatief staat los van LTO Bomen en zelfs van de lokale boomteeltstudieclub. Op dit moment hebben al 35 ondernemers zich daarbij aange-

schappij. Jan van Leeuwen is bestuurslid van LTO Bomen en durft over dat laatste wel wat te zeggen. Zijn stelling zou zijn dat boomkwekers onvoldoende beseffen welke impact ze hebben op de maatschappij. Groen is overduidelijk veel belangrijker geworden. En de rol van deze sector is daarbij cruciaal. Rozenkweker Hans van Hage van biologische rozenkwekerij De Bierkreek zegt met andere woorden eigenlijk hetzelfde: 'We hebben in Nederland een probleem met stikstof. De boomkwekerij is bij uitstek in staat om dat op een goede manier te binden.'

Dilemma

Duidelijk is dat de boomkwekerij dus kan profiteren van het positieve imago dat samenhangt met maatschappelijke trends als vergroening. Toch komen boomkwekers ook weleens in de verdrukking door diezelfde trend, bijvoorbeeld als het gaat om het stijgende maatschappelijke

Dirand van Wijk (compas Agro) presenteert

Martien Mantje

Martin Houben

Niek Jonkers

Niek Vergeldt

Paul Bressers

Paul Groenewegen

Rens de Swart

Rob Bierman

Ron van der Waart

Rogier van Lier

Roel Coenders

Wilbert van Luenen

sloten. Volgens Hesen is zoiets een belangrijk instrument om de sector op lokaal niveau zichtbaar te houden. Niek Jonkers werkte eerder bij het bedrijf EuroTree, maar heeft sinds een aantal jaren ook zijn eigen boomkwekerij van 15 hectare. 'Ik had natuurlijk ook gewoon in dienst kunnen blijven of gaan samenwerken, maar dingen zelf doen geeft veel meer voldoening.'

Open mind

De politiek heeft niet altijd voldoende oog voor de belangen en het verhaal van boomkwekers. Daar kun je als sector alleen maar tegenover zetten dat je met een open mind jouw verhaal blijft vertellen. Roel Coenders volgt momenteel een opleiding aan de WUR in Wageningen en is ook werkzaam in de rozenkwekerij van zijn vader Frank Coenders, maar weet nog niet of hij het bedrijf later gaat overnemen. Coenders heeft een genuanceerde visie op de verhouding van de sector met de maatschappij. 'Ook boomkwekers zullen moeten veranderen en zich aanpassen aan de moderne maatschappij.' Roger van Lier van Lakei Boomkwekerijen: 'Ik word samen met collega Joep van de Pasch betrokken bij de bedrijfsontwikkelingen. Het voornemen is dat we het bedrijf in de toekomst samen gaan overnemen.'

Ik gooi als gespreksleider een steentje in de vijver: 'Julie praten allemaal over de noodzaak om samen te werken, maar zijn boomkwekers als rasindividualisten niet per definitie ongeschikt om samen te werken?' Houben, met een forse dosis ironie in zijn stem: 'Ja dat klopt wel. Dat is zeker deel van het probleem, maar ik hou hoop.'

Verskillende aanwezigen hebben daar wel een mening over. Wat betreft afzet is het ieder voor zich, maar dat hoeft niet in te houden dat kwekers niet kunnen samenwerken bij andere zaken. Het lijkt erop dat dat jonge kwekers makkelijker afgaat dan de oude garde – wellicht ook omdat zij haarfijn aanvoelen dat ze de maatschappelijke druk alleen kunnen weerstaan door samenwerking.

Chemie

Een van de heikele punten anno nu is de discussie rondom het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. Agrariërs in het algemeen en boomkwekers in het bijzonder zitten wat dat betreft al snel in het beklaagdenbankje. Van Leeuwen van LTO Bomen haalt het voorbeeld aan van de provincie Utrecht,

waar het verboden is om agrarische grond in te zetten voor niet-biologische sierteelt. Wat hem betreft is dat een foute ontwikkeling waar boomkwekers de dupe van worden, terwijl die sector in het algemeen al heel weinig chemie gebruikt.

Personeel

Van Megen ziet als grootste probleem van dit moment het personeelsgebrek. Hoe lukt het je om het talent van de toekomst aan jouw bedrijf te binden? Veel boomkwekers werken met zaterdagkrachten, en vaak vormen die zaterdagkrachten een belangrijke bron voor nieuwe medewerkers. En wat blijkt: juist wat jongere ondernemers lukt het beter om zaterdagkrachten te binden en te boeien. Van Hage: 'Wij hebben een tijd veel van dat *jonge spul* in dienst gehad, maar dat is weer opgedroogd. Ik heb het idee dat de jeugd geen interesse meer heeft in dit werk.' Veel andere ondernemers zijn het daar niet mee eens. Die jeugd is wel degelijk geïnteresseerd, maar dat gaat niet vanzelf en is vooral een zaak van lange adem. Als je eenmaal zaterdaghulpjes op de payroll hebt staan en zorgt voor goede begeleiding, krijg je bijna vanzelf nieuwe aanwas. Het is wel zaak om flexibel te zijn. Rens de Swart van Mart van Dijk Boomkwekerijen in Swolgen vertelt volop nieuwe aanwas te hebben van scholieren voor de zaterdagen. 'Momenteel hebben we meer dan voldoende personeel. Buiten werken en samen optrekken trekt mensen aan, en dat is fijn.' Marcel Deckers van Deckers Rozen: 'Wij hebben net weer nieuw personeel aangenomen:

twee Nederlanders en twee Polen; ze beginnen allemaal op 1 januari. Hierdoor is de druk bij ons minder en kunnen we het jaar 2025 mooi starten.' Hesen: 'Als iemand belt en zegt dat hij op maandagochtend of dinsdagavond wil werken, moet je dat gewoon faciliteren.' Houben van Boomkwekerij Udenhout hoort het belangstellend aan. Hij wil op zijn bedrijf een dergelijke arbeidspool opstarten. Wilbert van Luenen van Wilbert Stek heeft vergelijkbare ervaringen. Hij plant zijn 'zaterdaghulpjes' niet meer op zaterdag in, maar juist door de week. Paul Groenewegen van Compas Agro denkt dat niet alleen het geld, maar ook het werkplezier van belang is. Hij werkt al ruim vijf jaar bij Compas Agro, waar ze als team regelmatig uitjes hebben of gaan tennissen of een terrasje pakken met de collega's. Juist op dat soort momenten leer je elkaar beter kennen. Dat je met acht collega's van onder de 30 met elkaar mag werken, is ook een groot voordeel. Bas Tulkens, eveneens van Compas Agro, beaamt dat het fijn is om met leeftijdsgenoten te werken. Martien Mantje van Boom & Bonheur denkt dat niet ligt aan de betaling van dat jonge talent. Volgens hem is het salarisniveau in de sector marktconform.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!